

## **А В Т О Р С К А   С П Р А В К А**

На д-р Мария Атанасова Фъртунова  
за участие в **конкурс за доцент** в ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград по  
професионално **3.1. Социология, антропология, науки за културата**  
**(социология),**  
обявен в ДВ бр. 52/10.07.2012 г.

### **Научни публикации**

Общият брой на представените научни публикации, включени за участие в конкурса за доцент, е 16 и са разпределени както следва:

- 1 монография – „Висше образование и пазар на труда – дилеми и алтернативи“;
- 1 учебно помагало – „Култура на предприемачеството“;
- 2 издания с научно-популярен характер – приносният им характер се състои в огромната издирвателска, творческа и организационна дейност по тяхната подготовка;
- 1 статия в научно списание;
- 11 доклада на национални и международни форуми, публикувани в сборници

**Основните научни направления**, в които са съсредоточени приносите на изброените трудове са, както следва:

- **Взаимодействие между висшето образование и пазара на труда** – приносите в това направление са научни и научно-приложни и могат да се обобщят по следния начин: направен е анализ на измеренията на трудовия пазар на национално и международно ниво; посочени са причините за очерталото се несъответствие между търсенето и предлагането на работна сила и висшето образование; определени са насоките за развитие на социалната практика към преодоляване на бариерите пред сътрудничеството между бизнеса и висшите училища, като е отчетен положителния чуждестранен опит;
- **Качество на висшето образование** – съществените приноси в това направление са научно-приложни и се състоят в проследяване на механизмите, които отделни страни предприемат по отношение

подобряване качеството на образователните процеси в системата на висшето образование; пренасяне на получените резултати в пряката преподавателска дейност; обосновани предложения за национално интегриране при изграждането на вътрешните системи за качество във висшите училища;

- **Култура на предприемачеството** – анализирани са връзките между културата като феномен на човешкия живот и предприемачеството; представен е изключително богат инструментариум от средства за провеждане на упражнения, самоконтрол и дискусии от студентите, с което се цели тяхната качествена практическа подготовка;

Следват подробни описания на конкретните приноси във всяка статия и доклад. Статиите и докладите са посочени в реда, съобразно списъкът с научни публикации, предоставени за участие в конкурса.

1. *(За културната среда на предприемачеството)* – посочено е значението и някои от структурните компоненти, определящи културната среда на предприемачеството (вътрешна и външна), такива като езикът, религията, технологиите, политиката и др.;
2. *(Многообразие и различия във външното и вътрешното осигуряване на качеството на висшето образование в европейските страни)* – основен принос на статията са анализирани различия в начина на организиране на системите за качество на висшето образование в различните страни; поставен е акцент от необходимостта от колаборация между различните системи с цел изграждане на Европейско пространство за висше образование;
3. *(Качеството на висшето образование – европейски акценти)* – направен е общ преглед на процеса Болоня, като са анализирани посланията на Европейската комисия за напредъка и тенденциите в осигуряване на качеството на висшето образование;
4. *(Програма за модернизиране на европейските университети и предизвикателствата пред висшето образование в България)* - на фона на предизвикателствата от установяването на постиндустриалното информационно общество е посочена необходимостта от преосмисляне

на отношенията в триъгълника: държавни структури – висше образование – икономика, основана на познанието;

5. (*Русенский университет „Ангел Канчев“ и интеграционные процессы в европейском образовательном пространстве*) – посочване и анализиране на някои количествени характеристики, подпомагащи процеса на интеграция в европейското образователно пространство на примера на Русенския университет „Ангел Кънчев“;
6. (*Необходимость от национални стандарти за качествено обучение във висшите училища*) – анализирани са проблемите на висшето образование, като се изхожда от необходимостта за постигане на качествено обучение, разглеждано като „степен на удовлетвореност на клиента“;
7. (*Относно изискванията на потребителите към подготовката на висши кадри*) - в тази статия въз основа на задълбочен анализ е направено предложение да се подготвят национални обобщени изисквания на потребителите към подготовката на кадри и за разработването на национални академични стандарти, базирани на изискванията и даващи основание на висшите училища да подготвят и реализират процеса на обучение и оценяват нивото на постигнатото качество;
8. (*Needed conditions for guarantee of Quality higher education*) - подробно са разгледани и анализирани условията за гарантиране на качеството на висшето образование;
9. (*За информационната култура на предприемача като потенциал за неговото развитие*) – в статията са разгледани проблеми, свързани с формирането на информационната култура на предприемача, като са посочени и характеризирани типовете информационна култура. Формулирани са някои от новите делови качества на предприемача във връзка с използването на информационните технологии;
10. (*Състояние и проблеми на университетските системи за качеството на висшето образование*) – проследени са етапите на внедряване и развитие на вътрешните системи за качество на образованието във висшите училища, като е акцентирано върху приоритетите за всеки един от тях;

11. (Относно системите за осигуряване качеството на висшето образование) – в статията са очертани приоритетите и подходите за осигуряване на качеството, посочена е същността на проблема и на тази основа е направен анализ за състоянието в България.

### **Преподавателска дейност**

Преподавателската дейност е в следните висши училища:

- Университет по библиотекознание и информационни технологии;
- Технически университет – София, Стопански факултет;
- Софийски университет „Св. Климент Охридски“ – Стопански факултет, Факултет по журналистика и масова комуникация;
- Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград, Философски факултет.

Разработените лекционни курсове и упражнения са по следните дисциплини:

- Обща библиография;
- Култура на предприемачеството;
- Социология на културата;
- Връзки с обществеността

### **Участие в проекти**

- Проект, финансиран от Световната банка „Модернизация на образованието” – **управление на повече от 80 проекта**, финансиращи висшите училища в областта на качеството и подобряване на управлението им;
- Проект по Шеста рамкова програма на ЕС – „FP6 NoE IST-2003-507838 Project **KALEIDOSCOPE**: Concepts and methods for exploring the future of learning with digital technologies”
- Проект № BG 0202.03 към Програма „PHARE” – „Учене през целия живот и професионално обучение и образование”;

- Проект BG051PO001-3.1.02 „Повишаване на квалификацията и създаване на условия за кариерно развитие на учителите, преподавателите във ВУ и директорите” Компонент 3 – «Повишаване квалификацията на преподавателите във висшите училища» - **ръководител** – Оперативна програма «Развитие на човешките ресурси» - насочен към повишаване уменията и компетенциите на преподавателите във висшите училища в различни области, например езикова подготовка, нови образователни технологии и др.;
- Проект BG051PO001-3.2.01 „Разработване на система за оценка качеството на средното образование и рейтингова система за висшите училища в Република България” Компонент 2 – „Разработване на рейтингова система на висшите училища в РБ” – **ръководител** – Оперативна програма «Развитие на човешките ресурси» - първа и втора фаза; за първи път се разработва подобна класация на висшите училища, която да послужи като база за сравнимост между тях, както и за информиран избор от потребителите на място за обучение;
- Проект BG051PO001/4.2-04. „Студентски стипендии и награди 2010 – 2012 г. - втора фаза” – **ръководител** – Оперативна програма «Развитие на човешките ресурси» (довършване и на проекта по първата фаза като **ръководител**); разработено и предадено проектно предложение за трета фаза – 2012 – 2014 г. (**ръководител**) - свързан с осъществяване на политиката за равен достъп до образование, насърчаване постигането на високи резултати в обучението и повишаване мотивацията на студентите за по-добра подготовка.

### **Административен опит**

Богат административен и управленски опит, свързан с дейността като експерт и директор в системата на държавната администрация.

Гр. София

Подпис: \_\_\_\_\_

26.10.2012 г.

/Мария Фъртунова/